

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timisoara-
város, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
óra 2-32, azonnai 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíja-
sok részére havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 360 Lei, egész évre 700 Lei.

ÉVFOLYAM. 253. SZÁM TIMISOARA, 1929 NOVEMBER 6, SZERDA ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

A TISZTEK BIZTOSÍTÁSA. Bukas-
ti tudósítónk telefonálja: A had-
ügyminiszter elkészítette a tisztek biz-
sításáról szóló törvényjavaslatot,
mely rövidesen a parlament elé ke-
l. A javaslat szerint valamennyi
antonatisztet bebiztosítanak baleset és
alkantság esetére még akkor is, ha
illető kilép az aktív katonai szol-
gálatból.

**ALHIREK AZ ANGOL KIRÁLY
HALÁLARÓL.** Londonból jelentik:
ma este olyan hírek terjedtek el,
hogy György angol király állapota
áratlanul aggasztóra fordult, sőt azt
beszélték, hogy az uralkodó meg-
halt. Hivatalosan a híreszteléseket a
egyháztanárság megeafolják. Az
angol király és a királyné tegnap utá-
zott el Londonba, ahol még ezen a hé-
ten koronatanács lesz és ezen György
király személyesen elnököl.

**CSAK A NAGYLELKŰ BÉKE LE-
HET TARTÓS.** Londonból jelentik:
Manchester Guardian című lapban
Hamilton tábornok, aki a világhábo-
rban a Dardanellák elleni flottaeksz-
pedíció fővezére volt, hosszabb cikket
írt. Ebben kifejti, hogy a békeszerző-
dések, amelyeket kilenc millió katona
halála után a politikusok életre hív-
tak, a világ kérdéseit olyan szerencsét-
lenül rendezték, amely a régi és az új
történelemben egyaránt példátalan. A
történelem mindig igazolta azt, hogy
csak nagylelkű béke lehet tartós,
amelyre 1918-ban a legjobb alkalom
lett volna. Minden új terület, amelyet
a versaillesi békében új imperiumhoz
csatoltak, háború csiráját rejti magá-
ban.

**PÉNZZEL ÉS PALINKÁVAL DOL-
GOZTAK.** Prágából jelentik: Hlinka
András, a tót néppárt vezére, a Slo-
vak című lapban vezércikket írt és eb-
ben súlyos választási visszaélésekkel
vádolja meg az agrárpártot. Hlinka
cikke szerint az agrárpárt pénzzel és
pálinkával dolgozott a választások
egész ideje alatt. A többi demokrati-
kus lap is azt írja, hogy míg a többi
pártok röpcédulákkal dolgoztak, addig
az agrárpárt röpcédula helyett tíz ko-
ronás bankót nyomott a parasztok
markába.

A tőke hatalma és kötelességei

Írta: Totis Rezső belga királyi konzul

Valamely ország, vagy földrész gaz-
dasági szervezete bevált szokásokon
alapul, lezárt egységet képez, akár
csak az emberi test. Abban a pillanat-
ban, amikor az emberi szervezet vala-
mely része nem működik kielégítően,
ez a tünet az egységet kedvezőtlenül
befolyásolja, megzavarja és gyakran
kiszámíthatatlan következményekkel
jár. Körülbelül így lehetne plasztikus
formában megjelölni a mai világgaz-
dasági helyzet ismertető jeleit is. A
világháború gazdasági szervezetünket
mondhatni igen súlyos idegcsókkal tá-
madta meg, a szervezet finom szövés-
seit és a közgazdasági összeköttetések
fonalait brutálisan érintette úgy, hogy
az életfentartó működés még ma is
csak igen rest formában nyilatkozik
meg. És ebben a bajban Európa még
mindig szenved.

Az a nagy megrázkódtatás, amelyet
a világháború a közgazdaságnak oko-
zott, pusztító ellenhatást váltott ki. A
megrázkódtatás közepében áll termé-
szetesen a nyugati földrész hatalmas
iparával, kereskedelmével és bankéle-
tével.

Mivel azonban mi a nyugat hatá-
rán fekszünk, remélni lehet, hogy
miként a földrengésnél a nagy-
erejű lökések a központban hatnak
pusztítólag, a határszéli kilengés-
ek már nem olyan lesújtó hatá-
suk lesznek. Ez ugyan sovány vi-
gasz, de hiszem, hogy a gazdasági
béke mihamarabb közeledik.

A trösztalakulatok, amelyek most az
egész világon észlelhetők, véleményem
szerint a belső evolúció jelei és a gaz-
dasági békét nem veszélyeztetik. A vi-
lágháború következménye volt az is,
hogy a tőke és annak berendezkedései

ellen való ellenséges magatartás egyre
élénkebben, sőt diktatorikus formában
is nyilatkozott meg. Az elméletből a
gyakorlatba átvitt ezen nézetek azon-
ban kudarcot vallottak. Láthatjuk
Oroszországban, hogy a proletárdikta-
tura uralomrajutásával mindent, ami
tőkét vagy ennek rendszerét jelentette,
azt nyomban egyszerűen elsöpörték.
Az volt akkoriban a meggyőződés,
hogy egyszerre túlhaladott álláspon-
t minden olyan gazdasági berendezke-
dés, amelyet a tőke, vagy a burzsoázia
évszázadokon át energia, takarékoság
és intelligencia alkalmazásával meg-
szervezett. Ez a felfogás azonban a
gyakorlati életben való alkalmazásnál
súlyos csalódást hozott, mert azt lát-
juk, hogy Oroszországban szintén visz-
szatérnek fokozatosan az előző gazda-
sági rendszer eszközeihez és a tőke is-
mét megkapja előhaladást biztosító
szerepét. Ameddig az emberiség az
idealizmus és az önzetlenség legma-
gasabb fokát el nem éri, addig termé-
szetesen a tőke az indokolt vezető sze-
repet továbbra is be fogja tölteni.

A tőke az emberi gyarlóságoktól
áthatott életfelfogások idejében
ma a munka koncentrációját, mun-
kaakaratot, munkakedvet, vállalko-
zási szellemet és emberiséget je-
lent. Láthatjuk, hogy a tőke a ku-
tató és felfedező szellemet fokozza
és ezáltal a fizikai és szellemi fejlő-
dést támogatja.

Amerikának Kolumbusz által tör-
tént felfedezése előtt ott is a rendelke-
zésre álló nagyszerű természeti erő-
k révén óriási munkalehetőségek adód-
tak, de ennek ellenére ezt a földrészt
csak gyéren lakták és az őslakosság

életlehetőségei igen kezdetlegesek vol-
tak. Alig, hogy ezt a földrészt felfe-
dezték, fokozatosan jelentkezett a
tőke és a végtelen mezők, valamint az
őserdők birodalmába virágzó élet köl-
tözött, amely idővel ezen földrésznek
nem is sejtett nagyságot biztosított. A
tőke ott sokszor egész városokat hóna-
pok alatt teremtett. Nyugodtan állít-
ható, hogy a világ leghatalmasabb és
gazdaságilag legmagasabb fokon álló
része, Amerika, voltaképpen a tőke
győzelmét szimbolizálja. Kolumbusz
vállalkozását is a tőke valósította meg,
amikor a spanyol király az uthoz
szükséges hajókat rendelkezésére bo-
csátotta. A tőke az, amely a tudósnak,
a felfedezőnek és a kutatóknak évszá-
zadok óta támaszként az oldalán áll
és ezáltal lehetővé tette a rádió, a re-
pülőgép, a léghajó, az automobil, stb.
gyors tökéletesedését.

A tőke képviselői büszkék lehetnek
feladatukra anélkül azonban, hogy
egy percre is elfelejtenék azt, hogy
ez a gyakran igen kétségesen bol-
dogító hatalom az általános élettel
szemben nagy kötelezettségeket is
jelent.

A tőke képviselőinek komoly és céltu-
datos munkát kell végezni és nem sza-
bad páholyból szemlélni az eseménye-
ket. Kötelessége a tőkének szembe-
szállni egyes olyan önző áramlatok-
kal, melyek a köz érdekeit sértik. A
legnagyobb figyelmet kell szentelni a
vaserejű szolidaritásnak, amely máris
a cél megvalósítását jelenti.

Romániának tőkére van szüksége,
sok pénz kell a beruházásokra és az
ország nagy technikai rekonstruálásá-
nak megvalósítására. Ha megkapjuk
ezt a nagy beruházási kölcsönt, akkor
munkalehetőségek teremtenek, a gaz-
dasági élet vérkeringésébe friss len-
dület költözik és az ipar számos mun-
kahelyén fokozott termelés indul meg.
Ezt tekintem én a mai gazdasági hely-
zet kulcsának.

Sofförkurzus
B. Berthelot 31. (Józsefvárosi piac)
Beiratkozás mindennap

Csütörtökön premier? **Mindenki nézze meg!**
Mit susog a fehér akác?

Rablógyilkosság az elhagyatott uton

Reichenberg, nov. 5.

Tegnap délelőtt tizenegy óra tájban Reichenberg közelében, az ugynevezett Mária-uton egy ismeretlen ember hirtelen megtámadta L ó w y Ervin harminchárom éves gyárost, aki az uton gyanútlanul sétált. A merénylő revolvert rántott és három lövéssel meggyilkolta a gyárost, akit azután kirabolt. Az ut ezen része annyira üres volt, hogy a rablógyilkosnak sikerült elmenekülnie. Megállapította a rendőrség, hogy a gyilkosról olyan bizonyítékok jutottak birtokába, amelyek rövidesen a tettes kézrekerítésére vezetnek. Löwy Ervin gyáros a Telseher és Löwy részvénytársaság röchlitzai cég tulajdonosa volt és mint a legelőkelőbb reichenbergi családok egyikének tagját, mindenütt ismerték és becsülték. A véres eset az egész környéken nagy feltűnést keltett.

A dettai magyarság

két fájó sebe gyógyulást talál

Temesvár, nov. 5.

A Magyar Párt dettai tagozata vasárnap tartotta meg tisztújító gyűlését nagy érdeklődés közepette. A gyűlésen a temesvári központ is képviseltette magát. A gyűlést, amelyet a Park-vendéglő nagytermében tartottak meg Gitta Béla elnök nyitott meg. Jäger Endre a távollevő és lemondott Buchwald Géza titkár helyett az évi jelentést olvasta fel, utána Bálint Fülöp Gömöri Sándor volt pénztáros helyett az évi pénztárjelentést olvasta fel. Ezután a tisztikar megválasztása következett, melyen egyhangulag a régi vezetőséget választották meg. A lemondott Buchwald Béla titkár és Gömöri Sándor pénztáros helyett titkárnak Jäger Endrét és pénztárosnak pedig Bálint Fülöpöt választották meg. Ezután Gitta Béla köszönetet szavazott Buchwald Bélának és Gömöri Sándornak, akik önzetlenül munkálkodnak a Magyar Párt érdekében. Utána Pogány László a kisebbségi magyar sérelmekről, Gyulay János dr. az elhalt magyar reményekről és Pál György dr. főtitkár a magyar kötelességről és céltudatos kisebbségi politikáról beszélt. Beszéde keretében rátért a dettai magyar iskola fájó problémájára és a Magyar Olvasókörre. Elmondta, hogy néhány héten belül az olvasókör, mint az erdélyi gazdasági egyesület fiókja fog megalakulni. Az évek óta sürgetett és kérelmezett magyar iskola ügyében a bukaresti tanügyi főfelügyelő megígérte, hogy az engedély megadása elé nem gördít akadályt és így remény van arra, hogy a dettai magyarság két sajnó sebe gyógyító balszámot talál.

HOTEL
„BRISTOL”
SZÁLLÓ BUDAPEST

Teljesen újonnan berendezve és modernizálva. Minden szobában hideg és meleg folyóvíz, telefon és rádió. Egyágyasszoba 5 pengőtől, fűrdőszobával 10 pengőtől.

ÉTTEREM
KÁVÉHAZ
ÉS BÁR

A keresztet vágta perbeli ellenfeléhez egy földbirtokos

Kassa, november 5.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Páratlan botrány játszódott le tegnap délelőtt a kassai törvényszék egyik választott bírósága előtt. Z i s e r m a n n József többszörös milliomos ruttkai földbirtokos és S z a b ó József ügyvéd állottak egymással szemben a választott bíróság előtt, mint peres felek. Birtokvásárlási ügy támasztott közöttük pereskedést, sőt gyűlöletet. A bíróság elnöke a tárgyalás elején felszólította mindkettőjüket, hogy békés uton intézzék el az ügyet. Zisermann

erre idegrohamot kapott, gyors mozdulattal a birói emelvényről leszedte a keresztet és teljes erővel a közvetlenül mellette álló ügyvédhez vágta. Ezután a birói asztalon álló súlyos gyertyatartókat ragadta meg és azokat egyenkint ugyancsak az ügyvédhez tobtta úgy, hogy Szabó eszméletlenül terült el a földön. Az első segélyben való részesítés után Szabót szanatóriumba kellett szállítani. Zisermannat előállították a rendőrségre és rövid kihallgatás után elbocsájtották, de megindították ellene a bünyügyi eljárást.

Vérbosszu áldozata lett a gyiroki legény, akit az éj sötétjében két lövés leterített

Temesvár, november 5.

A szomszédos Gyirok községben vérbosszu történt, amelynek emberélet esett áldozatul. Az eset előzményei évekre nyulnak vissza. Akkoriban történt, hogy G h e r b a n Péter tizenle esztendősz gazdalegény beleszeretett a nálánál jóval idősebb S t o i a Aurél földműves feleségébe. Az aszszony is szívesen látta az udvarlót és erről tudomást szerzett Stoia is. A megcsalt férj felelősségre vonta Gherbant, aki kést rántott és markolatig döfte Stoia Aurél szívébe. Stoia meghalt. Gherban pedig fogházba került. A törvényszéki tárgyaláson számos mentő körülmény figyelembe vételével Gherbant mindössze három havi fogházra ítélték. Büntetésének kitöltése után visszatért falujába és udvarolni

kezdt a szép özvegynek, aki megbocsátotta férje megölését és közös háztartásba lépett Gherban Péterrel. Stoia Aurél rokonai azonban nem nézték a dolgot jószemmel és vérbosszút esküdtek. Gherban, aki szeretett néha korezmároznai, szombaton is későn tartott hazafelé. Eppen a háza kapuja elé ért, amikor a sötétben két lövés dördült el. Gherban összerogyott és mire az emberek összefutottak, már halott volt. A csendőrség megindította a nyomozást, amely eddig még semmit nem birt kideríteni. Még azt sem lehetett megállapítani, hogy a lövés melyik irányból jött, mert a gyilkosság színhelyén talált nyomok mutatják, hogy Gherban a két lövés után háromszor négyszer megfordult saját tengelye körül, mielőtt a földre bukott volna.

A magyar iskolák ellenségét is nyugdíjazták

Temesvár, november 5.

Egész sor temesvári nyugdíjazásról adtunk már számot. Tegnap a tanügyi hatóságokhoz is megérkeztek a nyugdíjazási értesítések. Ezek közül jutott egy F r a t e s Romulusz temesvári főtanfelügyelőnek is. Frates Romulusz nevét keserű szájjal még sokáig emlegetik a kisebbségek. Egyik esküdt ellensége volt a kisebbségi iskoláknak és az ő működéséhez fűződik Temesvároft és a megyében számos magyar iskola megszűnése. A kisebbségek elnemzetlenítésének is egyik keményszívvü harcosa volt. Az ő érájában virág-

zott a legjobban a Bánságban a névvegyelemezés. A kisebbségek nyugdíjazásának hírére mindenesetre könnyebbülten sóhajtanak föl. A temesvári tanügyi hatóságnál Frates Romulusz kivül nyugdíjba vonulnak Niculescu Vazul főtanfelügyelő, Bálint Dávid, Popa József és Olaru Demeter segédtanfelügyelők, továbbá Secosan Lucian igazgató. A közigazgatási tisztviselők közül nyugalomba vonulnak Chiriloviei Pál központi járási és B a b a Péter gátaljai főszolgabírák. Nagyszámu azoknak a községi és körorvosoknak a száma, akiket a köz-

Osztrák osztálysorsjáték

84 000 sorsjegy

42.000 nyeremény

Főnyeremény a legkedvezőbb esetben:

20.000.000 (husz millió lei)

Jutalom és nyeremények:

12.000.000 lei

7.500.000 lei

2.500.000 lei

2.000.000 lei

1.500.000 lei

stb. stb. összesen több mint

280 millió lei

Azonnali kifizetés készpénzben államilag garantálva. Teljesen levonásmentes.

Az összes sorsjegyek fele nyer

Huzás már 1929 november 19—21-én.

Sorsjegyárak:

Egész 1000 lei, fél 500 lei, negyed 250 lei.

Állami árusítóhely

Bankhaus Gaedicke, Wien, I., Kai 47.

LINOLEUM

futószőnyeg, perzsa és egyéb mintákkal Lei 78—
padlóbevonáshoz 200 cm. szélességben m²-kint „ 145—
linoleum ebédülőszőnyeg 200×300 „ 870—

Nagy választék:

Viaszosvászon, szőnyegáru, ottománátvetők, függönyökben, hó- és sár cipőkben

Haas Lipót

Linoleum- és Szőnyegáruháza
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 5

egészségügyi miniszterium küld nyudijba. Ezek között van a temesmegye Csene községbeli L e h n e r Manó és Szörénymegyéből G á l Artur dr. fésietti körorvos. Az állategészségügyszolgálatból nyugdíjazták H o s s z Vazul temesmegyei állategészségügifelügyelőt és S z i d o n Dezsó lugofőállatorvost. A Temes-Bega Szabályzati Társulatnál harmincadik szolgáti évük betöltése miatt nyugalmóvonulnak: S ü t ő Béla osztálytanos, Kellner Miksa lugosi és Grosz Dezsó temesvári főmérnökök, az állategészeti hivataltól pedig Szücs Gyulafőmérnök. A jegyzői karból nyugdíjmennek Wasserrab Károly ujbessenyi, Jorgovits József lippai, Luttye Gáspár bresztováci, Molitorisz Lajos sznérszegi, Rác Kálmán mercifalvai, Sebestyén Pál csákovai, Sozanszky János máslaki, Szántó János csernegyhazai, Elek Péter szabadfalusi, Lengyel Elek féregyházai, Palotás József optikai, Czittler József bélinei, Endre Ferenc nickyfalvai, Matheides Géza bukovi, Niederhauser Rezső majláthfalvai, Partos Sándor fibisi, Schäffer István németzentpéteri és Szántó Aladújfalusi jegyzők. A temesvári kerületi vasutigazgatóság területén — mikémegirtuk — háromszázhatvan két kalmazott kerül nyugdíjba. Ezek között vannak a már közlöttökön kívül Kremel Károly raktárfőnök, Szandor Lajos főnökhelyettes, Molnár Rudolf Schäffer Károly, Frates Géza és Pótermann Mihály mechanikusok, Jakab Emil hivaalfőnök. Negreanu Demeter ellenőr, Bayer Ferenc helyettes hivatalfőnök, Serbanescu Florea Carcan György felügyelő, Vot Nistor és Carp György főellenőrök, Perescu Athanasz hivatalfőnök, Frates Ferenc hivatalfőnökhelyettes, Kottai József, Kerba József és Ramian Keresztély felügyelők, Nagy László Müller József hivatalfőnökök, Bárány László irodafőnök és Pelikan József irodafőnökhelyettes.

A

Kereskedelmi és Ipari Cimtár

megjelenés előtt áll, tehát még csak rövid ideig tehet bele egy igazán hasznos és célszerű hirdetést.

A németek elleni gyűlölet képviselője az új francia kormány elnöke

Páris, november 4.

Tardieu az új francia miniszterelnök, aki már megalakította kormányát, a németek leghalásosabb ellensége volt és annak idején mint a külügyminiszterium tisztviselője német gyűlölettől csepegő cikkeket írt a jobboldali lapokba. Ezért távoznia is kellett miniszteriumi állásából. A háborúba, mint közlegény vonult be, annyira gyűlölte a németeket. A fronton súlyosan meg is sebesült. Clemenceau ezután Amerikába küldte és Tardieu németellenes cikkeinek volt köszönhető elsősorban, hogy Amerika az ántánt mellett a világháborúba beavatkozott. A háború után Clemenceau

a békekonferencia főtitkárának tette meg Tardieut és ha olykor Clemenceau gyűlölete a németek ellen lankadt, akkor azt Tardieu serkentette. A békekonferencia huszonhat bizottsága közül tizenháromban döntő hatalma volt. Tardieu volt a békeszerződéseket szövegező bizottságnak az elnöke is és innen magyarázható az a hatalmas francia nacionalista befolyás Wilson önrendelkezési pontjaival szemben. Clemenceau után Poincaré mellett hasonlóképpen dolgozott és élesen ellene volt Briand békés külpolitikájának. Németországban ezért érthető idegességgel tekintenek Tardieu kormányzására elé.

Dán Szörme Fogalom

Budapest, Dorottya-utca 5. szám
(Katalogust küldünk)

Pofozkodás, záptojás és általános verekedés kísérte a liberális népgyűléseket

Temesvár, november 5.

A liberális párt kormánybuktató akciójának bevezetői azok a népgyűlések, amelyeket az egyes megyékben tartanak. Vasárnap a népgyűlések Kolozsvárott és a temesi Rékás községben kinos incidenshez vezettek. A temesmegyei liberális párt szervezet vezetői vasárnap délután Kiszetón tartottak népgyűlést, majd autón a szomszédos Rékás községbe mentek. A gyűlést a templom előtti téren tartották meg és éppen Imbroane Avram dr. beszélt, amikor a szomszédos vendég felől, amelyben mozielőadás volt, kiáltozás zaja hallatszott. Crisan Miklós, a liberális szervezet egyik tagja erre becsukta a mozi ajtaját, hogy a lárma ne zavarja a gyűlés menetét. A vendéglős azonban újból és újból kinyitotta az ajtót. Ebből vita támadt, majd a vendéglős hátbavágta Crisant, Huhn Ferenc mészáros pedig gyomorba öklelte. Crisan a vendéglőst felpofozta, mire husz fiatalember, akik már készenlétben állottak, rohant elő és rátámadtak Crisanra. Általános verekedés támadt úgy, hogy a gyűlést nem lehetett folytatni. A verekedésnek a csendőrség megjelenése vetett véget.

Súlyosabb botrány színhelye volt a vasárnap Kolozsvárott lezajlott liberális párti propagandagyűlés. Ezen a gyűlésen résztvettek Duca, Chirulescu, Lapedatu volt miniszterek, valamint Bratianu György is. A népgyűlést a Korzó moziban tartották és az megtelt a liberálisok kolozsvári és kolozsmegyei párthiveivel. A ház udvarán, ahol a mozi van, nagy nemzeti parasztpárti érzelmű tömeg gyűlt össze és amikor a liberálisok a terembe vonultak, záptojással dobálták meg őket. Amikor pedig a gyűlés résztvevői a mozihelyiségből kijöttek, rávetették magukat a parasztsokra és általános verekedés támadt, amelyben számosan megsérültek. Amikor a rendőrség Kivezényelt csendőrség helyreállította, a vidéki parasztok nem kaphattak sehol sem ebédet, mert a kormánypártiak megfenyegették a vendéglősöket, ha ebédet mernek kiszolgáltatni a liberálisoknak, úgy összetörik az üzletüket. A liberális szervezet Duca volt belügyminiszter elnöklete mellett azonnal értekezletet tartott és úgy döntött, hogy a kormánypárti terror ellen a

régistanácsnál memorandumban tiltakozik. Most Duca is láthatta, amit belügyminiszter korában mindig nevetve tagadott, hogy létezik kormánypárti terror.

A gyalui mócok hatszáz főnyi csoportja szintén Kolozsvárra készült, hogy résztvegyen a liberálisok gyűlésén. A falu nemzeti parasztpárti lakói azonban megtámadták az indulásra

kész csoportot, az autóbuszokat összezúzták és a mócokat ütlegelni kezdték. A verekedés során mintegy husz-huszonöt liberális párti mócot súlyosan megvertek. A sebesültek tegnap reggel bementek Kolozsvárra és a megyei prefektus előtt panaszolták el sérelmüket. A prefektus intézkedésére bizottság ment Gyalura az incidens megvizsgálása céljából.

Örültség lenne Magyarországtól jóvátételt követelni, írják az olasz lapok

London, november 4.

A Times párisi levelezője szerint a keleti jóvátételi konferencia elhatározta annak a bejelentését, hogy képtelen egyhangú megállapodáshoz jutni, mivel a magyar kiküldöttek nem fogadják el a tárgyalás előfeltételeit. A lap ezután hozzáfűzi, hogy a kizárólag államok Románia vezetése alatt a jóvátételi ügy előfeltétele gyanánt a magyar optánskérdés előzetes tárgyalását követelték azzal, hogy ezt az ügyet a hágai tanácskozás döntse el. Magyarország ragaszkodott viszont ahhoz, hogy az optánskérdés a döntőbíráskodás elé kerüljön. Magyarország egyidejűleg hajlandónak nyilatkozott Romániának engedményeket tenni a

jóvátételi kérdésben, ha viszont Románia visszavonja említett követeléseit.

A római Tribuna című lap szintén foglalkozik a jóvátételi kérdéssel és úgy értesül, hogy a bizottság meggyőződése szerint Ausztria és Bulgária nem fizethetnek, ellenben Magyarországnak kell a bünbaknak lenni. A lap szerint örült gondolat hatalmas összegeket követelni egy olyan országtól, amely csak a legnagyobb erőfeszítésben képes költségvetését egyensúlyban tartani és amely országtól erdőségeiben, bányákban és egyéb gazdasági javakban hatszázhat millió font sterling becsértéket vettek el.

Tanulmányozásokkal telik el az idő, mely alatt a bási vágányt már rég ki lehetett volna helyezni

Temesvár, november 5.

Vidrighin Sztán államvasuti vezérigazgató, aki mint a városi vízvezetési és csatornázási vállalat igazgatója ismét Temesvárra érkezett, felkereste Domasneanu György főpolgármestert, akivel a két városi vállalat jövő évi költségvetésének összeállítására tárgyalt. A tárgyalás során a vízvezeték és csatornázási vállalat költségvetését még nem állapították meg véglegesen, hanem csak az irányelveket beszélték meg. Megállapodtak azonban abban, hogy a vízvezeték és csatornázási hálózatot kibővítik, megépítik a szükséges új kutakat és több fontos kiegészítést létesítenek. A munkálatok végzéséhez szükséges összeg megállapítása most van folyamatban és azt beállítják a novemberben elkészülő jövő évi városi költségvetésbe.

tést létesítenek. A munkálatok végzéséhez szükséges összeg megállapítása most van folyamatban és azt beállítják a novemberben elkészülő jövő évi városi költségvetésbe.

Vidrighin Sztán vezérigazgató és Domasneanu György főpolgármester között a bási vágány kihelyezése ügyében is folyt megbeszélés. Erre vonatkozólag Domasneanu főpolgármester kijelentette munkatársunk előtt, hogy Vidrighin vezérigazgató az összes az ügyre vonatkozó iratokat és rajzokat magához vette és azokat személyesen tanulmányozza. Arra a kérdésre, hogy nem kell-e attól tartani, hogy a bási vágány ügyét úgy akarnák

megoldani, hogy a belvárosi mozi előtt és a Dózsa-utcában viaduktokat építenek a bási vágány számára, a főpolgármester azt válaszolta, hogy ez a meg nem felelő terv már véglegesen elejtettnek tekinthető.

A nemes verseny a resicai műkedvelők győzelmével végződött

Temesvár, november 5.

A Magyar Párt Bessenyei-telepi tagozatának műkedvelői gárdája által rendezett műkedvelői verseny vasárnap folyt le a Plank-féle vendéglő színháztermében. Kubán Endre, a Bessenyei-telepi magyarpárti műkedvelők diszelnöke beszédrel nyitotta meg a versenyt. A versenyt rendező gárda részéről versenyen kívül Bóviz Manci és Weinberger Lajos előadtak egy énekes-táncos jelenetet. A verseny során a rónáci Haladó kör műkedvelői A fegyenc című drámát, a Blaskovics-telepi műkedvelők A vonósnégyes című vigjátékot, a giródi gárda tagjai a Nem jut eszébe című vigjátékot, a Józsefvárosi katolikus műkedvelők a Braun ki lesz csapva bohózatot, a Kisodai Önképző kör a Jójárt László helyi szerzőnek Kedélyes tévedés című énekes darabját, a kisodai magyarpárti műkedvelői gárda a Lakodalom című parasztkomédiát és a Resicai Magyar Olvasókör műkedvelői csapata a Nem jut eszembe című vigjátékot játszotta. A bíráló bizottságnak nehéz munkája volt. A pontozás alapján kiszámított eredmény az első helyre a Resicai Magyar Olvasókörnek juttatta a díjat kitűhött ezüst babérkoszorút. A verseny rendezése körül különös érdemeket szereztek Bóviz Tamás elnök, Sztáron Pál titkár és a Bessenyei-telepi vezetőség többi tagja.

UJABB ZAVARGÁSOK A BÉCSI EGYETEMEN. Bécsből telefonálják: Tegnap a bécsi műegyetemen ismét zavargások voltak. Turba professzor a polgári jog történetéről tartott előadást és reátért a háborús bűnösség kérdésére is. Jobboldali érzelmeiről általában ismerik a professzort, aki ezúttal kijelentette, hogy a német nép egy része a háborús bűnösség kérdésében szegyenletes magatartást tanúsított. A nacionalista diákság erre hangosan tüntetett a szociáldemokrata és a zsidó diákok ellen. Verekedés is támadt és a rendet csak nehezen tudták helyreállítani.

Hírek

A legnagyobb magyar emlékének adózott az erzsébetvárosi magyarság

Impozáns keretek között folyt le a Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata által rendezett Széchenyi-ünnepély. A Novotny-féle nagyterem zsúfolásig telt meg az érdeklődő magyar közönséggel, amelynek soraiban valamennyi társadalmi osztály képviselve volt. Az ünnepélyt Szappanos Gyula tagozati elnök nyitotta meg, aki méltatta ennek a magyar ünnepnek a jelentőségét és hangsúlyozta, hogy a cél kettős: megemlékezni egy példaképül szolgáló nagy magyar férfiúról és jótékonytárgyat gyakorolni azzal, hogy szegény magyar iskolásgyermek meleg téli ruházathoz jussanak. Utána Bakos László szavalta el Arany Jánosnak Széchenyi emlékezte című ódáját és előadásának művésziességével nagy hatást váltott ki. Brandeis József forró sikert aratott Hubay Jenőnek Csárdajelenet című hegedűszólójának tökéletes és érzésteli előadásával. A műsor kiemelkedő száma következett azután: Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselőnek Széchenyi István és a huszadik század magyar szülöttei című előadása, amelyben Széchenyinek a magyar szívekre, gondolkodásra és fejlődésre gyakorolt hatását fejtegette. Minden szavát igaz érdeklődő figyelemmel lesté a hallgatóság és szavai végén szünni nem akaró taps zúgott föl. Csermák Lajos, a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület kiváló éneke, olyan tetszésorkánt váltott ki Erkel Ferenc bordalának előadásával, amilyenre még nem igen akadt példa műkedvelői színpadon. Kubán Rózsi elszavalta Farkas-Alföldy Czinka Panna című melodramáját és mély drámaisággal teli előadásával könnyeket csalt ki a hallgatóság szeméből. Szavaltatát — miként Brandeis József hegedűjátékát és Csermák Lajos énekét — Tolnay Béla kísérő technikai tökélyel. A Glória-dalárda következett azután, amely Leviczky György karnagy vezetésével olyan remekül adta elő Sajó Antal népdal-egyvelegét, hogy annak egyes részeit a nagy tapsra ismételni volt kénytelen. A műsort Ambrózy Andor báró bánsági tagozati elnöknek lelkesítő záróbeszéde fejezte be, amelynek során az épülő Magyar Ház részére felajánlotta a tulajdonában levő Széchenyi képet. Takács Kálmán, a Glória ügyvezető elnöke a színpadról mondott a közönség nevében köszönetet a rendezőségnek a pompásan sikerült műsorért. Szappanos Gyula tagozati elnök köszönetét fejezte ki a közönségnek, amely a magyar jótékony cél érdekében nagy számban jelent meg és a sajtónak, amely a rendezéséért munkájában önzetlenül támogatta.

— Pacha püspök a fővárosban. Pacha Ágost püspök hivatalos ügyben tegnap délután Bukarestbe utazott. A püspök néhány napig marad a fővárosban és azután visszatér Temesvárra.

„PHILATELIA“

bélyegkereskedés
vétel eladás csere
SZÉCSI, TIMISOARA IV.,
Horváth Boldizsár-utca 2.

— Seciureanu vezető ügyész előléptetése. Az igazságügyminiszter Seciureanu Romulusz temesvári vezető ügyészt táblabíróvá léptette elő. Seciureanu Romulusz táblabírói rangban továbbra is a temesvári ügyészség vezetője marad.

— Birósági kinevezés. Holoc Pál temesvári törvényszéki tisztviselőt a második számú vizsgálóbírói hivatal jegyzőjévé nevezték ki. Bugariu György eddigi jegyző komiszáriusi rangban a szigurancahoz lépett át.

— Temesvárról elhelyezett katonaság. A tizedik rosiroi ezrednek Ba-cauba való áthelyezését most követi a lovassági brigádparancsnokságnak Temesvárról való távozása is. Viisoreanu Virgil tábornok és adjutánsa, Madanovici Konstantin őrnagy, a brigádparancsnokság vezetői, november közepén távoznak Temesvárról.

— Aranymisés szerzetes ünnepése. Lugosról jelentik: Vasárnap ünnepelte pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját Kardos Lambert minorita atya, a népszerű hittanár. Dél előtt tíz órakor mondta el a jubiléum a plébániatemplomban aranymiséjét, amelyen igen nagyszámú közönség jelent meg. Az ünnepi beszédet Bogáts Rajner aradi minorita atya tartotta. Mise után a lugosi katolikus hitközség diszközgyűlést tartott, amelyen Kardos Lambertet ünnepelték. A diszközgyűlés után a volt tanítványok és a különböző egyesületek üdvözölték az aranymisés szerzetest.

— Az állami kereskedelmi iskola új igazgatója. A temesvári állami felső kereskedelmi iskola vezetésében változás állott be. A közoktatásügyi miniszter Stinghe György eddigi igazgató helyett Mihai Emil tanárt nevezte ki igazgatónak. Mihai Emil egy izben már volt igazgatója az iskolának, amelynek most ismét élére került. Mihai tanári diplomáját a budapesti egyetemen szerezte és azután Göttingenben folytatott különböző szaktanulmányokat. Szorgalmas működést fejt ki a szakirodalom terén is.

— Nyári zivatar novemberben. Budapesti tudósítók telefonálják: Magyarország egész területén feltűnő enyhe időjárás uralkodik. A Dunántul több helyen és Sopron fölött valóóságos nyári zivatar vonult el dörgéssel és villámlással. Az enyhe időjárás egyébként egész Keleteurópában érezhető.

— A temesvári zárda vendége. Mária Almeda iskolanővér, a Miaszszonyunkról elnevezett iskolanővérek rangban legnagyobb főnöknője, a temesvári zárdaiskolák meglátogatására Temesvárra érkezett. Rajta kívül egy másik előkelő vendége is van, a temesvári zárdának és pedig Gerg Rudolf dr. prelátus müncheni zárdaspirituális.

— Katonai lajstromok összeállítása. A főpolgármesteri hivatal közli, hogy a Gyárudvar-vendéglő kistermében a működő katonai számbavételi bizottság most fejezi be a jövő évi katonai állítási lajstromokat és ezt a munkálatot november 8-án zárják le. Mindazok, akik sorozáson eddig egyáltalán nem voltak és a román hadseregtől semmiféle katonai okmányuk nincsen, saját érdekükben kötelesek a bizottság előtt jelentkezni.

* John-mosógépek, mángorlók, fémhőmérők, tüzhelyek — fekete- és emaillezettek leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

A legújabb modellek utáni kalapátalakításokat

valamint az Ön saját tompjából a legszebb faconokat már
250⁰ — leier!
v á l l a l o m.

Szűszné-Divatszalon

Bulev. Regele Ferdinand 4.

MOZI

Belvárosi Mozi:
Kedd, szerda, november 5, 6.
Gyárvárosi Mozi:
Csütörtök, péntek, november 7, 8.
Mehalai Mozi:
Szombat, vasárnap, nov. 9, 10.

A mozirporter

9 felvonás.
Elsőrangú vigjáták, tele szenzációs kalandokkal.

A főszerepekben:
Bebe Daniels, Neil Hamilton
Prod.: Paramount.
Monopol: Astra cinegr. Sibiu.

Az előadások kezdete:
5, 7 és 9 órakor. Vasárnap d. e.
11 órakor d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelövétel d. e. 10—12 óráig.

Uz letmegnyitas.

Van szerencsém az igen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy mélyen tisztelt vevőim gyors és jó kiszolgálása érdekében orsovai halkereskedésem fióküzletét
Temesvár-Józsefváros, Scudier-tér 1. sz. a megnyitottam. Együttl átvettem a gróf Karácsonyi-féle és egyéb minőségű halakat, melyeket élő állapotban árusítani fogom. Prima orsovai kaviár és halakra állandóan raktáron van.
Kiváló tisztelettel
ECKSTEIN EMIL Orsova.

Barátságos vásár
már megkezdődött
Játékaruk
órlási választékban.
Külön engrososztály
Sternfeld A. utóda
Schwartz Gyula
Timisoara I.,
Str. Murej 2

GRAND HOTEL IMPERIÁL

NAGYSZÁLLODA BUDAPEST

1 pers a Keleti pályaudvartól. Pályaudvar mellett fekvő elsőrangú jó polgári szálló. 150 szoba, liftek, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Telefonos szobák. Fényes társalgóhelyiségek. Kiváló télikert-étterem polgári árral. Interurbán telefonok: J. 326-19; J. 463-52, J. 463-58. Prospektust készíttél küld az Imperial-szálló igazgatóság, Budapest VII., Rákóczy-ut 90

A Magyar Leányegyesület november hatodikán, szerdán este félhatár gyűlést tart a Dóm-tér 1. számú első emeletén. A leányegyesület részt vesz mindazon hölgyeket, akik házasságot vállaltak, hogy az anyagyűlés előtt átvehetők.

Valeanu szenátor halála. Lul jelentik: Valeanu Aurél dr. szenátor és lugosi ügyvéd, határét esztendőskorában az egyik pesti szanatóriumban, ahová nem szállították, meghalt. Holttestét szára hozzák és holnap temetik. Hátrahagyta ötéves és három gyermeke mellett.

A zsidó ifjuság estélye. A temesvári zsidó ifjuság sikerült estélyt rendezett a Tiszti Kaszinó helyiségeiben. A műsort Giszka János költő előadása nyitotta meg, utána Sinke Lili szavalata következett.

Lossner Anikó táncszáma nagy sikert aratott. Kohon Imre hegedű és Rük Károly zongorajátékát a műsor tapsviharjal jutalmazta. Geisler Jenny és Genud József tangó szavazata igen szép volt. Azután két egyfelvételű vígjáték következett, amelyeken szereplői Steiner Mihály, Löffler Gy., Molnár Borka, Rosenthal Ági, Rosenthal Pálma, Singer Lili és Csicsch Edda kitűnő alakítást nyújtottak. A műsor egyik legértékesebb száma Katz Salamon főkéntor Erdmann Andor dr. zongorakísérettel előadott dalai voltak. Reitter Gy. és Grosz Dezső szellemesen konferáltak. A műsor után a Kadima zongoraband hangjai mellett hajnalig tánc következett.

Szőrmét Budapesten Steiner Endre szücsnél jól és olcsón vásárolhat VI., Rózsá-u. 60, Andrassy-utsarok

— Egyiptom visszakapja alkotmányát. Kairóból jelentik: Fua d kily tegnap visszaállította Egyiptomnak az alkotmányt, melyet tavaly júniusban a parlament feloszlatásával ideiglenesen felfüggesztett. A király új parlamenti választásokat december harmincegyedikére tűzte ki.

— Tíz nap múlva közölték vele felesége halálát. Gaugler János temesvári könyvkötő feleségén, született Tumler Annán szeptember elején elmebetegség tünetei mutatkoztak, mivel a beteg nő Temesvárott nem lehetett elhelyezni, a lugosi kórház elosztályára szállították. Az erzsébetvárosi telekbiroóság most megidézte Gaugler Jánost és közölte vele, hogy a lugosi kórház értesítése szerint felesége ott október 23-án meghalt és két nap múlva eltemették. Minden esetre érdekesség, hogy a lugosi kórház nem közölte azonnal a hozzátartozókkal, hanem csak a beteg halálát. Gaugler János a mulasztás miatt feljelentést tett a lugosi kórház ellen.

— Temesvári katonasúlyos esete. Súlyos szerencsétlenség történt a gyárvárosi állomáson. Giuciu János csernyeházi katonasúlyoson volt odahaza és vasárnap érkezett vissza Temesvárra. Amikor a vonat befutott a gyárvárosi állomásra, Giuciu János a még mozgó vonatról oly szerencsétlenül ugrott le, hogy jobb lábát a kerekek alá került, amelyek a bokáját szétmorzsolták. A súlyosan sérült katonát a mentők részvételével első segélyben és aztán a kórházba szállították.

Végigseper a razzia a Józsefvároson és negyvennyolc kisebb-nagyobb bűnös került hurokra

Temesvár, november 5. Késő este volt már, amikor a józsefvárosi rendőrség elindult a razziára. Rode Sándor rendőrigazgató, Cot Jonel és Kiss Imre rendőrkomiszárok, több rendőrlégeny és rendőrkutya vett részt a razziában. Legelőször a parkokat és a Bega partját járták végig és azután sorra ejtették az ismeretlenebb kocsikat. A parkokban óvatosan jártak. Az egyik bokor mellett hirtelen csak szökölni kezdtek a kutyák. Jó nyomon voltak, mert a másik percben a villanylámpa fényében egy toprongyos csavargó tűnt fel. Ott aludt a bokorban. Még ágyat is csinált magának újságpapírosból. Látszik rajta, hogy kényelembe helyezte magát és most dühös, mert zavarták. Innen is, onnan is, majdnem mindig egyik nagyobb bokorrengetegből előbukkant egy-egy alak. Már tízre szaporodtak. A Scudier parkot végig kutatták és az eredmény kielégítő. Most a Bega partjára mentek.

A Bega-part a szerelmesek találkozóhelye. Főleg tavasszal és ősszel van

nagyon felkapva. Azért most is elcsíptek több eselédleányt ifjú és öregebb gavallérjaikkal együtt. Több közülük régi közismert csavargó és notórius munkakerülő. A csoportot a rendőrségre viszik, ahol a fogdába helyezik el és a rendőrség ezután a Józsefváros ismertebb putikáit keresi fel. Néhol olyan vastag füst és pálinkabűz van, hogy a bizottság visszahátrált az első pillanatban. Élvezet volt látni, hogy a „vendégek” milyen villámgyorsan dugták el a kártyát és kezdtek hamarjában ártatlanul diskurálgatni. Sorra leigazolták mindenkit. Akinek rendben van az igazolványa maradhat, a többit viszik. Összesen százötvenkét embert állított elő az éjszaka folyamán a rendőrség, ezek közül nagy részüknek sikerült a vizsgálat folyamán igazolni magukat. Negyvennyolc azonban a rendőrség foglya maradt. Legtöbbjük csavargó, kisebb tolvajlásból élő notórius munkakerülő, több katonaszökevény és főleg pedig a testüket áruba vivő leányok. Mindezekre a csavargóbiróság, vagy az eltoloncolás vár.

— **Megzavart keresztelés.** Londonból jelentik: A Daily Mail moszkvai jelentése szerint Moszkvában tegnap súlyos zavargások folytak le. A baptista papok négyszázötven munkást kereszteltek a Moszkva folyóban. A keresztelést a kommunista ifjusági szervezetek megakarták akadályozni és központi zudították a keresztelési szertartás résztvevőire. Ezek védekeztek, amire általános verekezés támadt és végül is a baptista papokat letartóztatták.

— **Müller Vilma hangversenye.** Müller Vilma, a fiatal temesvári hangversenyénekesnő, aki az elmúlt évben tért haza hosszabb külföldi tartózkodásáról, a Banatia nagytermében szépszámu közönség előtt hangversenyt adott. A hangverseny két részből állott. Az elsőben az énekesnő Schumann, Sumszky, Brahms és Doneretti különböző dalait énekelte és nemcsak kitűnő technikát mutatott be, hanem tanúságot tett pompás szövegkiejtéséről és a dalokba fektetett hangulatok átérzéséről. A hangverseny második részében Wagner, Weber, Mozart és Puccini egyes operáiból áriákat énekel. Ezzel a teljesítményével nemcsak iskolázott énekesnőnek, hanem bravuros előadó művésznőnek mutatkozott be.

VIZUMOK
és bármely más megbízás HERZL,
Bem-utca 28. Telefon 16-04, vagy
LÖBL könyvkereskedés, Strada
Alba Iulia. Telefon 11-60 (586)

— **A rosszkor alkalmazott váltóállító.** A józsefvárosi pályaudvaron egy Aradról érkezett személyvonati garbuzárát toltattak, amikor a váltóór az egyik váltót, amelyen a tíz kocsiból álló vonat fele keresztül haladt, átállította. Ennek következménye az volt, hogy a vonat kettészakadt, egy hosszú harmadosztályú kocsi felborult, a vagonok másik része pedig más pályára futott és kisiklott. Szerencsére a vonaton nem tartózkodott senki és így emberéletben nem esett kár. Négy vágány megrongálódott és a felborult kocsi is súlyos sérüléseket szenvedett. A kisiklás ügyében megindították a vizsgálatot.

Gerbeaud-bonbonok, sütemények
egyedárusítása, az összes bel- s külföldi
cukorkák, csokoládék legolcsóbban
Somogyinál Lloyd-sor 11.
Telefon: 11-65

— **Ételt kértek a kommunisták.** Budapesti tudósítónk telefonálta: Ismeretes, hogy a letartóztatásban lévő kommunista foglyok két hét előtt éhségstrájkot kezdtek. A fogházban mesterségesen táplálták a strájkolókat. A Markó-utcai fogház foglyai tegnap bejelentették, hogy céltalannak tartják a további strájkot és ezért ételleket kértek. A pestvidéki törvényszék fogház épületében néhány fogoly még mindig strájkol.

Kivándorlók ! !
Utazatok ARGENTINIABA, BRAZILIABA, és URUGUAYBA, az egyedüli német társasággal, amelynek hajói kizárólag csak délamerikai kikötőkbe futnak. Egységes III. oszt. hajók a legnagyobb fényűzéssel. „Cap Arcona” nevű hajónk a világ egyetlen hajója, amely Hamburgból Dél-amerikáig csak 12 napot megy. Ovakodjatok a fajúkra utazó ügynököktől.
Forduljatok közvetlenül **Juliu Klein** ügynökségéhez
Központ: **Tirisoara, Str. I. C. Bratianu 6.**
Hétköznap: Arad, Bul. Regelé Ferdinand 62. Bucaresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis.
Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat.

Schneller Sándor
közismert elegáns uriszabó szalonját ajánljuk
BUDAPEST
VI., Teréz-körút 12. Abbazia kávéház mellett
*
Ha Budapestre utazik, ruhaszükségletét a legtekélyesebben és leggyorsabban elkészítve itt szerzheti be.

— **Glória-dalegylet előadásai.** A temesvári Glória-dalegylet szombat, november 9-én este és vasárnap, november 10-én délután négy órákor ugyanegy műsorral két műsoros előadást rendez. A dalegylet zenekara GROSSMAN József karnagy vezényletével nyitányt és dalegyveleget ad elő. A dalegylet műkedvelői eljátszák Török Rezsőnek, A narancs, a Lóvászár és a Csöndes Juli című egyfelvonásos komédiát, amelyekben Szabó Olga, Raupenstrauch Erna, Rác Margit, Szenetra Mauzi, Faragó Ilonka, Glücksmann Pál, Szabó Ödön, Petzek Ottó, Rössler Rezső, Berey Sándor és Czank László lépnek föl. Szenetra Rózi és Faragó Ilonka Csirán Médi zongorakísérettel mellett előadnak két magyar táncot, Csirán Médi ezenkívül elzongorázza Liszt rapszódiaját. Tamás Antal Vasváry lci zongorakísérettel mellett elszavalja A hamis tanu című melodráját. A műsor keretében ezenkívül a Glória-dalegylet LEVICZKY György karnagy vezényletével népdalokat ad elő. A műsor egyes számait TAMÁS Antal konferálja be.

— **Éjszakai utonállók.** Marinciu Miklós gyárvárosi Tavasz utcai lakos az elmúlt éjjel hazafelé tartott, amikor hirtelen több fiatalember megtámadta és ütegelni kezdte. Marinciu kiáltásaira a járőrelők segítségére siettek és erre a támadók elmenekültek. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Buglea János, Kollmann Robert, Fisch Borbála. Meghaltak: Braun Julia 71 és Partanie Konstantin 37 éves korában.

• A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

Ajándékot
műtárgyakat, régiséget, perzsa szőnyeget, antik butorokat mindenki olcsón vehet részletre **STERNBERG-nél**

Nyílttér

Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)
Figyelmeztetés!

Alulírott figyelmeztetem ez uton is Horváth Mihály nejét született Kóka Mária, remetei lakost, hogy a feleségemmel szemben elkövetett beületsértésért a temesvári járásbiroóság megbüntette. Tekintettel arra, hogy fentnevezett tisztelt urinó a lealázó és karakterembe ütköző verzióktól ma sem tartózkodik, tehát figyelmeztetem, hogy az ilyen sértő szavaktól tartózkodjék, mert ellenesetben kényszerítve leszek majd rágalmozási pert indítani ellene.
Remetea Mare, la 30 Oct. 1929.
Croitoriu Dimitrie
secretar.

Rádió

Műsor:

Kedd. (November 5.) Budapest. 9 óra 15: A rádiónégyesének hangversenye. 12 óra: Déli hangverseny. 5 óra 10: Mandits szalonzenekarának szórakoztató hangversenye. 7 óra 30: Békefi négyes hangversenye. 8 óra 15: Magyar kamarazene est. 9 óra 45: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich kávéházból. Bécs. 11 óra: A Silving négyes hangversenye. 4 óra: Kamarazene. 8 óra: Esti hangverseny. Berlin. 8 óra: Sonáta-est. 9 óra 15: Szórakoztató hangverseny. Belgrád. 12 óra 40: Gramofonzene. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra: A szimfonikus zenekar hangversenye. Breslau. 8 óra 30: Az SOS című hangjáték előadása. 9 óra 30: Dalok. Bukarest. 4 óra: Jazz-band. 5 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra: Smetana Az eladott menyasszony című vigopera előadása. Frankfurt. 8 óra 15: Szimfonikus zenekar hangversenye. Langenberg. 8 óra 10: Esti hangverseny. Leipzig. 8 óra: Olasz dalok. 9 óra 30: Modern hegedűhangverseny. 10 óra: Tánczene. Mährisch-Ostrau. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 4 óra: Kamarazene. 7 óra: Esti hangverseny. 10 óra 15: Kávéházi zene. München. 8 óra 30: Zongorahangverseny. 9 óra 15: Zapfenstreich című vigjáték előadása. 10 óra 45: Tánczene. Stuttgart. 8 óra 30: Az SOS című hangjáték előadása. 10 óra: Énekhangverseny.

Jó rádiót csak szaküzletben lehet régi készülékét anód-pótlóval modernizálhatja. Kérjen árajánlatot az új modellekről és előnyös fizetési feltételeket. KECSKEMÉTI Börze-u.

Szerda. (November 6.) Budapest. 12 óra: Az 1. honvédegyezred zenekarának déli hangversenye. Vezényli Friesay Richárd zeneügyi igazgató. 5 óra 10: Operett-részletek és keringők. Vezényel Polgár Tibor karnagy. 7 óra: Az Aida című opera közvetítése az Operaházból. 10 óra 15: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszállóból. Bécs. 11 óra: A Silving-négyes hangversenye. 3 óra 30: Ifjúsági óra. 4 óra: Haupt zenekarának szórakoztató hangversenye. 8 óra: Sauer Emil hegedűművész hangversenye. Berlin. 8 óra: Esti hangverseny, utána szórakoztató hangverseny. Belgrád. 12 óra 40: A rádió négyes zenekarának szórakoztató hangversenye. Breslau. 8 óra 30: Szórakoztató hangverseny. 10 óra 35: Szindarab közvetítés. Bukarest. 4 óra: A rádió zenekarának szórakoztató hangversenye. 5 óra 10: Tánczene. 8 óra: Andronescu-Marpuno hegedűművész hangversenye. 9 óra 15: Esti hangverseny. Frankfurt. 7 óra 30: Műveiből felolvas Kerr Alfréd. 8 óra: Mörikes Ede Die schöne Lau című operett közvetítése Stuttgartból. Hamburg. 8 óra: Szonátaest. 9 óra: Dalok. 10 óra 25: Kávéházi zene. Langenberg. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zene. Leipzig. 8 óra 30: Bischoff Walter Ferenc felolvas a műveiből. 9 óra: Kamarazene. 10 óra 30: Kávéházi zene. Mährisch-Ostrau. 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Déli hangverseny. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 15: Kávéházi zene. München. 8 óra 30: Zongorahangverseny. 9 óra 15: Aktuális óra. 10 óra 45: Tánczene. Stuttgart. 8 óra: Mörikes Ede Die schöne Lau című operettjének az előadása. Utána kabarédarabok.

Sport

A Kinizsi pontvesztesség nélkül vezet a bajnoki listán

Hosszu idő óta nem látott lelkes közönség nézte végig vasárnap a bajnoki futballmérkőzéseket. Főleg a Kinizsi-Banatul mérkőzés vonzott nagy közönséget és a Kinizsi imponáló formát játszva 2:0 (1:0) arányban győzött a Banatul felett. A Kinizsi pontvesztesség nélkül vezet a bajnokságban. Hatalmas meglepetést keltett a fejlődő Kadima győzelme a Rapid felett. A mérkőzést 2:1 (0:1) arányban a Kadima nyerte meg. A lendületesen játszó TAC biztosan nyert a Hajduk ellen 4:1 (1:0) arányban. Zsombolyán a Politechnica mérkőzött eldöntetlenül 1:1 (1:0) arányban a ZsSE fölött.

A másodosztályu bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Unió-Freidorf 4:1 (1:0), Fratelia-Vultur 6:3 2:1, LMTE-Hertha 3:0 (2:0), Patria-Victoria 2:1 (2:1), Turul-Tricolor 2:2 (1:1), Gyapjuipar-Nagyszentmiklósi SE 2:1 (1:0), Ifjúsági mérkőzések eredményei a következők: Kinizsi-Banatul 4:3 (1:3), TMTE-Rapid 4:1 (3:0) ZsSE-Kadima 2:2 (1:0), Turul-Politechnika 4:0 (3:0), Gyapjuipar-Hajduk 3:0 (0:0), Tricolor-Patria 1:0 (0:0), Unió-Victoria 2:1 (1:0). Vidéken a mérkőzések a bajnokság jegyében kerültek eldöntésre. Aradon az AAC a Vointát verte 6:0 (2:0)-ra, az AMTE a Simeriát 3:1 (2:1) arányban. Az Olimpia a Tricolor ellen győzött

2:1 (0:1) arányban. Nagyváradon a Krisana az Egyetértést verte 9:1 (3:0)-ra, a NAC az NSC ellen győzött 4:0 (1:0) arányban. Brassóban az ottani Olimpia verte meg a HTV nagyszombolyai csapatot 5:0 (2:0) arányban. Lugoson az LMTE kombinált a Muschongot verte meg 12:1 (7:0) rekord gólaránnyal.

Külföldön a legérdekesebb mérkőzés Budapesten játszódtott le, ahol az Újpest a cseh bajnok Sláviát 5:1 (1:1) arányban verte meg. Ezzel a győzelmével Újpest valószínűleg megnyerte a Középeurópai kupát. Nagy meglepetést keltett még a Ferencváros eldöntetlen mérkőzése a Somogglyal. A mérkőzés eredménye 1:1 (1:0) volt. Bécsben a WAC a WSC-t verte meg 2:1 (0:0) arányban. Cannesben a Budai 33 4:2 (3:1) arányú vereséget szenvedett a cannesi válogatottól.

Lugoson a Vulturul birkozóversenyt rendezett, melyen a temesváriak igen szépen szerepeltek. Az eredmények a következők: Lég a) Koch III. TAC, 2. Horváth (Vulturul), 3. Kloth (RMTE). Lég b) 1. Kovács (TAC), 2. Bicsky (Kinizsi), 3. Reicsics (Kinizsi), Pehelysuly: 1. Sándor (RMTE), 2. Semicianu (Vulturul), 3. Virág (Vulturul). Közép a) 1. Borlovan (Vulturul), 2. Dragomir (Vulturul), 3. Imri (Kinizsi).

Közgazdaság

A bányászati gyárosok szövetségének programja az új vezetés alatt

A Bányászati Gyárosok Szövetsége élénken látogatott rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen egyhangú lelkesedéssel Totis Rezső belga királyi konzult, a Gyapjuipar vezérigazgatóját választották meg a szövetség elnökének. A bányászati nagyipar hivatott vezetőférfia került a szövetség élére, aki köztisztelt egyéniségének és közgazdasági tekintélyének latba vetésével karolja fel a gyáripar sok problémáját és mindenkor eredményes agitálással a szövetség eredményes működését eleve biztosítja. Benedict Norbert társelnök nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében és felkérte Neubauer Gyula igazgatót, hogy a legutóbbi rendes közgyűlés által kiküldött bizottság javaslatát a szövetség reorganizációja ügyében terjessze elő. Neubauer Gyula utalt arra, hogy a bányászati gyáriparnak meg kell szerveznie a jövőbeli feladatok eredményes megvalósíthatása érdekében és ezért a bizottság szükségesnek tartotta szakma szerinti csoportok létesítését, amelyek saját szakmájuk problémáit elaborátumba foglalva azokat a szövetség vezetősége elé juttatják. A közgyűlés az indítványt magáévá tette, amire Neubauer Gyula újabb előterjesztésére a Szana Zsigmond halálával megüresedett elnöki állásba lelkes tapsvihar közepette Totis Rezső belga királyi konzult, a Gyapjuipar részvénytársaság vezérigazgatóját választották meg. Társel-

nök lett Benedict Norbert, alelnökök Baltescu János dr. és Prochaska Ede. A megjelentek lelkes éljenzése közepette foglalta el Totis Rezső az elnöki széket és nagyszabású, mélyen szántó gondolatokban bővelkedő gazdasági ekszpozét és egyben szélesvonalú programbeszédet mondott. Szólt a tőke hatalmáról, annak feladatairól és beszéde ezen részét lapunk más helyén részletesen ismertettük. A bányászati szövetség jövőbeli működését esetelő további kijelentéseiben Totis hangoztatta, hogy az érdekközösségek védelmében nem törnek meg politikát, mert ez a szövetség érdekeivel nem egyeztethető össze. A bukaresti központtal az összhangot fenn kívánja tartani, de ez nem jelenti azt, hogy a bányászati szövetség önállóságát feláldozná. Programjába felvette a temesvári iroda kiépítését a bányászati ipar helyi érdekeinek szolgálataiban. Hitelezői védegyeletet kíván alakítani és hitelezői katasztert létesíteni. Információs iroda állítandó fel a szövetség keretén belül kereskedelmi alapon. Végül a bányászati szövetségnek Bukarestben külön irodája szervezendő meg. Ezen program segítségével reméli a szövetséget anyagilag is megerősíthetni.

A közgyűlés osztatlan tetszéssel fogadta e tartalomból programot, majd az új elnök indítványára az egyes szakcsoportok elnökeit a következőkben választotta meg:

Fonó- és szövöpltr Klein Viktor,

ruházati ipar Vermes Ernő, vegyészeti- és bőripar Neubauer Gyula, vas- és fémipar Drexler Vilmos, építő- és faipar Stöckl Adolf, szőlő- és szőlőipar Lindner Jenő dr., szőlővizsgálók Sternlicht Ernő, Krayér Elemér, pénzügyi bizottság Bernstein Sándor, Wilhelm János, Kinsky Jenő dr., Klajner Ernő. A választott bíróság elnöke Jakobi Kálmán dr., tagjai winger Dezső, Neubauer Gyula és Vermes Ernő. A választmány tagjai az elnökségen és a csoportvezetőkön kívül még Barta Lajos, Brannar Vaszilié, Frankl Frigyes, Jankó Kálmán dr., Klein Ernő, Miclosi Imre dr., Battyánszky Elemér (Buzsák), Pollák Árpád (Lugos), Rohrlach Miksa, Tauszig József és Undisz Mihály (Zsombolya).

A jelen voltak végül megtekintették a bányászati szövetség új helyiségét, amelyek a kamarai színház negyedik emeletén vannak.

A budapesti tőzsde jegyzéskönyve (November 4) Leszámitolóbank 90, Kereskedelmi Bank 109'75, Állami Magyar Bank 87'5, Magyar Helyi Bank 76'1, Pesti Hazai 192, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 10, Ríma 94'2, Salgó 45'2, Általános 100, szén 635'5, Beccsini 157, Nasici 100, Spodium —, Szikra 240, Ganz Magyar cukor 119'5, Délcukor 100, Lipták —, Egis 15'5, Nova 30, Temesvári Szesz 21'—, Temesvári Sör 15.

Színház

Szókik az asszony előadása a legizgalmasabb közönséget is kielégíti. Szókik az asszony szellemes, muzsikája pompás fülbemászó, az előadásban pedig Vio Margit, Lendvay Böske, Indra Manya, L. Kiss Mariska, Veér Paula, Balás István, Rudas, Győző és Nyerges példátlanul nagyszerűek. Gömör főredező csodásan egybevágo előadásnyomban magára vonta a figyelmet. Gellért a zenekart kitűnően vezeti. Szókik az asszony még kedden és szerdán marad műsorban. Az előadások órákor kezdődnek.

Mit susog a fehér akác? Alig zajlott le a Szókik az asszony premierje, a színház áldozatkész igazgatósága már új operettszenzációval kedveskedik közönségnek. Csütörtökön este a Mit susog a fehér akác című magyar operett hangulata, magyaros motivumokkal átszőtt operettet tűzte műsorra, amely egészen új pompás díszletek készültével Gömör a rendezésben az ötletek utárházát varázsolja a közönség elé. A szöveget Erdélyi Mihály írta, a Hazudik a muzsikaszó librettistája, a muzsikika pedig Szántó Mihályé, aki Erdélyből származott föl Budapestre, hogy ott az elsők közé érkezen. A Mit susog a fehér akácnak külön érdekessége az, hogy ebben az operettben mutatkoznak be a temesvári közönségnek Nagy Anci az új primadonna és Jene Ottó az új bonviván.

Műsor:

Kedd: Szókik az asszony.
Szerda: Szókik az asszony.
Csütörtök: Mit susog a fehér akác? (operett premier)
Péntek: Mit susog a fehér akác?

Apróhirdetése

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Házasság

Intelligens
Atalember, 35 éves rom. kath., gyász, keres ezen az uton ismeretséget polgári családból származó, jól nevelt, komoly leánnyal, akinek hozománya is an és a háztartásban jártas. Csak teljes című levelek lesznek figyelembe véve. Leveleket e lap kiadójába Boldog otthon 1929-ig jelígyére. (5826)

Levelezés

Leveleznék
Közakozás céljából szép urilánnyal. Cimem: Procker Gyuszi, Anina. Gara. (5803)

Alkalmazás

Mindenes
Zakácsnő azonnalra felvétetik. Lehet szsony is. II., Nyul-u. 5. (5825)

Kifutóleány
Felvétetik. Cim a kiadóban. (5836)

Mindenes lányt
Keresek a főzéshez ért, 15-ére keresek jó bizonyítványokkal kis családhoz. Cim kiadóban. (5206)

Allást keres

Házmeisteri
Allást keres tisztességes 33 éves házaspár. Cimeket a kiadóba kérek. (5831)

Mechanikus
12 évi gyakorlattal, aki öt év óta vizsgázott sofför és legjobb bizonyítványokkal rendelkezik állást változtatna. Megkereséseket: Josef Floca, Oravita cimre kéretnek. (5723)

Adás-vétel

Pedálos cimbalom
és egy házhely olcsón eladó. Cim: Hattyu-u. 57. Rác. (5830)

Jóforgalmu korcsma
üzszerület, mézarszék, Temesvár közelében, szabadkézből sürgösen eladó. Cim a kiadóban. (5832)

Eladó
olcsón egy 5 H. P. kétfázisu jó elektromotor, transmissiók, kerekek, szíjjal gépalkatrészek és kézikocsi. Gyárváros, Fürdő-u. 9. (5821)

Jó zongora
barna, bécsi gyártmányu 32.000 leiert, pianino, kereszthuros angol szerkezetű 30.000 leiert azonnal eladó. Cim Piata Traian 4. (Kossuth tér.) (5815)

Használt cserépkályhák
megvételre keresek. Cimeket „Olcsó“ jelígyére a kiadóba kérek. (5788)

Valódi Gramofon

még mindig a legolcsóbb és legnagyobb választékban kapható.

KATZKY-nál

Timisoara, Strada Merczy 10

Lemez ujdonságok!

Nagy patephonszekerény
alig használt, 40 lemezzel olcsón eladó. Cim: Bárány-utca 4 Gyárváros. (5795)

Eladó
családi ház könnyű feltételek mellett. Rónac, Hertelendy-u. 22. (5837)

Pathefon
keveset használt, jó állapotban 18 lemezzel 4000 leiert eladó. Tirol-u. 10.

Zálogcédulákat
veszek. Tivoli ügynökség. Belváros, Hunyadi utca 5. (5841)

MEGRONTOTT ÉLELT

IRTA:

BERKÓ KÁROLY

(A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE)

44. folytatás.

XXI. Fejezet.

A milánói Scala nézőtere régen nem volt olyan forró, mint azon az estén, amelyen bemutatták a szezon új operáját, amelynek fő női szerepét Anita Blondini énekelte. Az egyes felvonások végén orkánszerűen zugott föl a taps. Anita Blondini kénytelen volt újra meg újra megjelenni a színpadon, amelyen alig lehetett mozogni már a sok virágtól, amellyel elárasztották.

Anna fáradtan és kimerülve tért haza az előadás után a lakására. A nagy szerepek mindig igen elbágyasztották, mert nemcsak az énektudását, hanem a szívét és a lelkét is belevitte az alakításába.

Ezen az estén azonban hazatérése után nem tudott megpihenni, mert eleget kellett tennie egy meghívásnak, amelyet elfogadott. Gonzaga Umberto herceg és a felesége kerti ünnepélyt rendeztek a tiszteletére.

Nagy lelkesedéssel fogadták, amikor a hercegi palotában megjelent, ahol már együtt volt az előkelő társaság. Az olajfákkal és babérfákkal teleült kert egyik tágasabb helyén hosszú terített asztal körül ültek a vendégek. A társaságot magas drótokra aggatott lampionok világították meg, melyek versenyeztek a fényszórásban a holddal. Messziről szökőkutak esobogása hallatszott.

Az asztalfőn Gonzaga Umberto herceg és a felesége között ült Anita Blondini. Köröskörül foglalt helyet a milánói arisztokrácia számos tagja, néhány külföldi vendég, írók, művészek, színészek.

Mindenütt a legnagyobb jókedv uralkodott. A művésznőt ritkán látták olyan jókedvűnek, mint ezen az estén. Maga is csodálkozott rajta és nem tudta megérteni, hogy mi van vele. Ugy érezte, hogy valami nagy öröm várakozik rá és az vidámitja föl előre a lelkét.

Azonban sejtelve sem volt róla, hogy mi várhat rá.

Egy fiatal festő, aki szemben ült az asztalnál a művésznővel, a jókedve közepette belekezdett a Borgia Lukrecia opera híres bordalába.

— Gratulálok, — mondotta mosolyogva Anita, amikor a festő az éneket, amelyre mindenki felfigyelt, abbahagyta.

— Nem merem önt arra kérni, signoriana, — mondotta a festő — hogy folytassa.

— Kedves festő barátom, ön mindnyájunk kívánságának a kifejezője, — szólt Gonzaga gróf, aztán odafordult a művésznő felé és folytatta szavait, — meg vagyok róla győződve, hogy Anita Blondini, a legszebb hangú énekesnő nem fogja tőlünk megtagadni ezt a kérést.

Anna, ha társaságban volt, sohasem cselekedett úgy, mint sok más művésznő, akik magukat az unalomig kérik, amíg végre rászánják magukat egy-egy dal előadására. Készséggel áll-

tott föl, hogy a bordalt elénekelje

Hangja messze és tisztán esengett a gyönyörű éjszakában. A társaság minden tagja feszülten figyelt rá. Azonban nemcsak énekében gyönyörködtek, hanem az énekesnőben is. Ahogy állott bibórvörös ruhájában, pompás háttér volt számára a közeli villa fehér márványfala. Hajában lazán himbálózott egy fehér rózsza, a vállain és a keblén pedig narancsvirág volt fel-felüve.

Amikor a dal első szakasza után egy kis szünetet tartott, a taps orkánszerűen zugott fel. Megvárta, amíg a tetszészaj elült és aztán folytatta az éneket.

A második strofa közepén tarthatott, amikor egyszerre megremegett. Mi volt ez? Ugy tetszett neki, mintha egy idegen és neki mégis kedves hang szólította volna a nevét. De talán csak káprázat, hallucináció volt az egész. Megint fölvetette az asztalon álló poharat és tovább énekelt, amikor most már közvetlen közelben hangzott föl a hívó szó:

— Anna!

Az énekesnő megfordult, a boros pohár kisiklott a kezéből és a következő pillanatban odarohant a feléje siető Brányi Elemér felé, aki a megindulástól félig ájult leányt a karjaiban fogta föl.

Az egész társaság csodálkozva ugrált föl és kérdően nézett hol a házigazdára, hol a nekik ismeretlen előkelő férfira, aki az imént lépett a kertbe, hol pedig az énekesnőre, aki szeretettel fűzte karját az új vendég karjába.

Gonzaga gróf nyerte vissza elsőnek lélekjelenlétét:

— Hölgyeim és uraim, engedjék meg, hogy bemutassam önöknek egy igen kedves és rég nem látott barátomat, Brányi Elemér követségi tanácsos urat, akivel valamikor Rómában igen kedves és felejthetetlen időket eltöltünk át. Hosszu távollét után ma este találkoztam vele ismét. Hívtam az operába és erre a vacsorára, de nem fogadhatta el meghívásomat, mert már máshová volt meghíva, megigérte azonban, hogy bármilyen későn is, de mégis eljön közénk. És meg is tartotta a szavát. Azonban az előttünk lejátszódtott jelenet másik részére nem szolgálhatok magyarázattal és meg kell kérnem kedves vendégünket, hogy — amennyiben erre természetesen hajlandó — azt nekünk megadja.

Brányi Elemér, aki a jelenet első hatása alól már fölszabadult, magát összeszedve meghajolt a társaság elé és mosolyogva szólt:

— Tisztelt hölgyeim és uraim, engedjék meg, hogy bemutassam önöknek évek előtt elvesztett és most a véletlen folytán megtalált leányomat.

A társaságon a csodálkozás moraja vibrált végig. Gonzaga gróf kifejezést is adott ennek a bámulatnak.

— Engedje meg, kedves Brányi, de nem értjük. Hogyan lehet a művésznő

az ön leánya? Hiszen ön még sokkal fiatalabb ahhoz, hogy ilyen nagy leánya lehessen.

— Megmagyarázom önöknek, hogy az hogyan lehetséges. Mikor a diplomáciai szolgálattól visszavonultam és hazámba tértem, megnősültem. Feleségül vettem egy özvegy asszonyt, akinek iskolába járó leánya volt. Ez a leány aztán nemsokára elhagyta a szülői házat, hogy kövesse művészi hajlamát és magát énekesnővé képeztesse ki. És a leány, aki elhagyta a házamat és művésznő lett, ime itt áll önök előtt, kedves hölgyeim és uraim.

(Folyt. köv.)

Ford teherautó

3 drb., használt, olcsón eladó. Közéletbit a Temesvári sörgyárban. (5842)

Odeon pathefon

egészen új, 19 lemezzel olcsón eladó. Buziási-ut 9, II. em. (5844)

Eladó

egy ház egy hold kerttel, gazdasági épületekkel, 10—12 hold szántófölddel szabadkézből Ómosnicán Erdeklődni: Ómosnica, 12. hs. (5845)

Endliző varrógép

mely simán is varr és egy kis üzleti kocsit eladó. Cim a kiadóban. (5847)

Megvételre

keresek azonnal 1 íróasztalt és 1 üveg állványt. Cim a kiadóban. (5849)

Lakás

Családi ház

négyszobás lakással, minden kényelemmel nov. 1-re kiadó, III., Korona-u. 11. (5827)

Uj ház

271 □-öl telekkel, magas földszintes. 2 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló kiadó vagy eladó, Erzsébetvárosi szöllő 11. (5828)

Szépen butorozott

szobába lakótársnőt keresek, ugyanott butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Cim: Városház-u. 5, I. em. ajtó 3. (5829)

Kis szoba

Lloydsoron I. emeleten irodának kiadó. Cim a kiadóban. (5817)

Kisebb szoba

konyha azonnal kiadó. III., Tirol-u. 17. (5848)

Különbejáratu

két egymásbanyiló szoba butorozva, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Nándor-tér 3, II. em, ajtó 8. (5846)

Különféle

Halló!

Bubi hajvágás 20 lei. Ondolálás 20 lei, Ugyanott egy ondoláló frizörnő felvétetik. II., Farkas-u. 2. (5839)

Patky Erzsi

pirosigazolványa elveszett, megtalálóját a rendőrségen adja le. (5834)

Francia órákat

kezdőknek és haladóknak jutányosan adok. Cim a kiadóban. (5724)

Elveszett

egy barna „Eldias“ látszó a színházban vasárnap d. u 4 órakor. Megtalálóját a kiadóhivatalban adja le. (5839)

Üzleteket, lakásokat

butorozott szobákat keresünk megbízóim részére. Bérbeadó, jutalékot nem fizetnek. Hunyadi-ut 5, Belváros.

Piros-tarka tehén

elveszett. Krizsánteleg, Szentmihályi Dezső. Nyomravezető jutalomban részesül. (5850)

Dóczy Mihály

pirosigazolványa elveszett, megtalálóját a rendőrségen adja le. (5843)

Zongora órákat

és gyakorlást ad Szaitz Ilona, Stefánia-utca 10. sz. (5838)

Déli Hírlap

SZERDA
1929 NOVEMBER 6

LEGUJABB

ÉJÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉSEK

A keresztény tanulókat a miniszter kitessekelte a temesvári zsidó kereskedelmi iskolából

Temesvár, november 5.

Fogadkozások, ígéretek előzték meg a nemzeti parasztpárt kormányrajutását. Fogadkozások és ígéretek minden terén, tehát a tanszabadság terén is. Ugy ezeket a fogadkozásokat és ígéretek a demokratikus elveket valló kormány miként értelmezi a gyakorlatban, arra élénk példa az alábbi eset, amely annál inkább tarthat méltatásra számot, mert szenvedő hősei ezuttal többek között román nemzetiségű szülők is.

Az ideai tanév megkezdése előtt a közoktatásügyi miniszter meghatározta, hogy az egyes állami iskolákban, főként a középiskolákba hány tanuló iratkozhatik be. Ennek az intézkedésnek a következménye volt, hogy Temesvárott az állami kereskedelmi iskolából igen sok diák kiszorult. Ezeknek kálváriájáról több cikkben számoltunk be. Végül is a kizárt tanulók egy része a temesvári zsidó kereskedelmi iskolába kérte a felvételt. A zsidó kereskedelmi iskola igazgatósága készséggel vette fel ezeket a diákokat, számszerint tizenhatot, az első osztályba. Érdekes, hogy a tizenhat tanuló között volt görög keleti, római katolikus, sőt egy evangélikus lelkész fia is közöttük szerepelt.

A zsidó kereskedelmi iskola igazgatósága a tizenhat keresztény diákot nem vette fel végleg, tekintettel arra, hogy a beiratások határideje szeptember elsején lejárt, hanem azzal a feltétellel, ha a miniszterium az utólagos beiratkozást jóváhagyja. A diákok azonban rendszeresen látogatták az előadásokat. Tegnap reggelig. Mert tegnap Márton Izidor, a zsidó kereskedelmi iskola igazgatója, fájó szívvel közölte a tizenhat fiúval, hogy a miniszterium nem engedi meg, hogy keresztények a zsidó iskolába járjanak.

A kormány szerint ugylátszik, a szülő joga azzal, hogy a tandíjat lefizette és a fiának könyveket vásárolt, kimerül. Az iskolát a kormány választja meg. Ezt látszik igazolni a tizenhat diák esete, akik tegnapról kezdve már nem járhatnak a zsidó kereskedelmibe, csak azért, mert nem zsidók. Érdekes, hogy az iskola megalakulásától kezdve állandóan hatvan-hetven román nemzetiségű diákja volt az intézetnek, míg Anghelcsu miniszter aggályait fejezte ki, hogy a diákok vasárnap iskolába járnak, tehát nem mehetnek istentiszteletre.

Erre a zsidó iskolák igazgatósága a tantervet úgy állapította meg, hogy a keresztény diákok vasárnap délelőtt tíz órakor elmehetnek a templomba. Ez volt a rendszer tegnapig. Most jött a Maniu-kormány közoktatásügyi minisztere, Costachescu és megállapította, hogy keresztények nem járhatnak zsidó kereskedelmibe. Akkor sem, ha az állami iskolából kiszorultak. Betetőznél a miniszter eljárását, ha ezekután sem vennék fel a zsidó iskolából kizárt diákokat létszámfelettieknek az állami kereskedelmibe.

Hirtelen megőrült ember a város pusztulását jósolta az embereknek

Kolozsvár, november 5.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A kolozsvári Főtér járókelői tegnap reggel egy ötven év körüli, jólöltözött férfira lettek figyelmesek, aki feltűnő viselkedésével irányította magára a közönség érdeklődését. A férfi hosszabb ideig mozdulatlan vigyázz állásban állott a Mátyás-szobor előtt, majd hirtelen erős hangon kiáltani kezdett. Ezeket kiáltotta az utca népéhez:

— Mindenki meneküljön a városból! Tíz órakor rombadól ez a bűnös város! Értessék azonnal Maniu miniszterelnököt!

A kiáltó ember ezután gyors léptekkel a Szent Mihály templomba sietett, ahol buzgó imába merült, majd román és magyar nyelven fenhargon megismételte a szobor előtt tett kijelentéseit. Az álmélkodó hívek először azt hitték, hogy a kiabáló férfi ittas, később azonban kiderült, hogy az illető a kolozsvári egyetemi könyvtár rendkívül intelligens tisztviselőjével azonos, aki nyolc nyelven beszél és akinek elméje az utóbbi időben megzavarodott. Azonnal értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen embert a kolozsvári elmeorvosi intézeti klinikára szállították.

ÖNGYILKOS FŐPÉNZTÁROS. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A Károly-parkban tegnap föbe lőtte magát és azonnal meghalt Cartocea Dimitrie, aki a központi letétpénztár főpénztárosa volt. Az ellenzéki lapok az öngyilkosságot úgy állították be, hogy Cartocea a nyomortól való félelmében követte el végzetes tettet, mert attól tartott, hogy az új tisztviselői státus alapján nyugdíjba küldik. A rendőrség ezzel szemben megállapította, hogy a főpénztáros a letéti pénztárban szabálytalanságokat követett el és a büntetőelöl menekült a halálba.

LELEPLEZETT KOMMUNISTA GYÜLÉS. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A jasi kommunisták tegnap ünnepelték a szovjet köztársaság megalakulásának tizedik évfordulóját. Ezen alkalomból a kommunisták tizenkét ülést tartottak, amelyen forradalmi beszédek hangzottak el. A rendőrség behatolt a gyűlésre, amelyet csak erőszak útján lehetett feloszlatni, mert a kommunisták a rendőrség feloszlatásának nem engedelmessé váltak és ellentállást fejtettek ki. Hét kommunistát letartóztattak.

KIVÉGEZTÉK HABIBULLAT. Londonból jelentik: Habibulla és társainak a napokban történt kivégzését megerősítik. A kivégzés előtt Habibullah hűség esküjét ajánlotta fel Nadir khánnak.

ELMULT A STOCKERAUI VESZÉDELEM. Bécsi tudósítónk telefonálja: Stockerauban a rend helyreállt. Kiderült, hogy az a három Heimwehr munkás, akinek alkalmaztatása a veszélyes konfliktust kibombantotta, tulajdonképpen a keresztény szociális társaságokhoz tartozik és ezeket a munkásokat a szociáldemokraták nem bojkottálják. Valószínű tehát, hogy a megegyezés hamarosan létrejön, mert a kormány is beleavatkozott az ügy sima elintézésébe.

Kényelmesen,
olcsón
és jól
Nagyváradon
csak a

METROPOL

nagyszállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, ujjonnan átalakított szoba.

Minden vonatnál i. vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek.

Hotel SAVOY

szálloda
BUDAPEST VIII.,
József-körút 16. szám

Központi fűtés, melegvíz minden szobában. Szobaárak egy ágyas P. 4*80-tól, kétágyas P. 9*80-tól.

TELEFON:
József 320-53 P. 9*80-tól.

Standard

HALÓZATI, SZELEKTIV 4 CSOVES EUROPAVEVŐ MEGJELENT